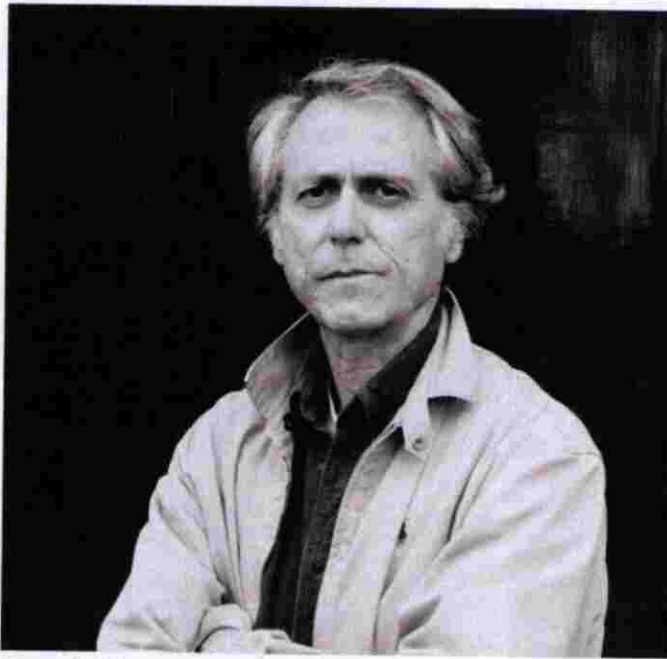
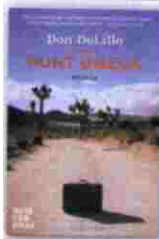

Punt omega

Després de 'L'home del salt', DeLillo s'encamina cap al 'Punt omega'.

★★★★★

Don DeLillo

Amsterdam /
Seix Barral
160 / 142 pàg.
17,50 € / 17 €

Un savi lector de
Teilhard de
Chardin, que

havia col·laborat amb l'administració de Bush amb la intenció de convertir la guerra de l'Iraq en un haiku, s'ha retirat a les desertes serralades del sud-oest dels Estats Units per viure en soledat el triomf suspès del temps, com en una esforçada actualització de la via negativa dels místics medievals. Allà rep la visita d'un director de cinema més aviat obsessiu que pretén

fer un film que consistirà en un únic pla del savi, explicant-ho tot, explicant el que siga, contra una paret blanca, com si es tractés d'una execució. Tots dos homes xerren, callen, pensen, beuen whisky i contempen la immensa nit del desert. Més endavant arriba la filla del savi, noia pausada i quasi absent que finalment s'absentarà del tot.

D'altra banda, un home observa un dia rere l'altre una instal·lació consistent en una emissió de *Psicosi* de Hitchcock a una velocitat tan alentida que cada projecció sencera dura 24 hores. A aquest ritme, cada imatge es descompon en milers de suggestions autònomes, més enllà del sentit que el film original pogués haver tingut. La projecció conforma una altra realitat. L'home que la mira s'hi immergeix,

mentre espera que algun dia arribi una dona que mire el film amb ell. L'últim dia, aquesta dona arriba. El lector entén que les dues històries estan relacionades i que tot plegat és una metàfora sobre l'art i sobre l'estranya vida que vivim, voltats d'anhels i pors, la de la mort en primer lloc, que no deixen d'abassegar-nos. També entén –els lectors ens hem fet tan artificiosos com els autors actuals– que aquesta breu novel·la es configura, en el fons, com un haiku pervers o un film lentíssim.

El lector té dret a sospitar que, amb aquest material, Don DeLillo no pot haver construït més que una abstracció amb figures o un avatar postmodern de les al·legories. Si no és exactament això, és gràcies a la densitat elèctrica de l'estil, que convoca una atmosfera absorbent que ens empeny a llegir més enllà del joc dels símbols o de l'aclaparadora vacuïtat de l'espai que emmarca la massa breu anècdota. Els homes parlen del desig d'escapar de l'angoixa, d'arribar a ser pedra, d'arribar a no ser, mentre la noia dorm i les seues veus es perden dins l'absoluta indiferència del cel. No passa res, i és justament això el que passa, com en un film on tot s'ha alentit fins al punt d'engendrar una altra por, d'identitat oculta. Per a DeLillo, com menys hi ha per veure, més atenta ha de ser la mirada, i més coses s'hi veuen. Al capdavant, la vida real no pot ser reduïda a paraules dites o escrites. Les formes de la rendició són infinites. La que troben, sense acceptació ni resistència, els personatges d'aquesta novel·la no és més que una de les seues possibilitats. Amb tot, l'estil és l'home. Per això, aquest relat, lligat amb fils tan tènues que està a punt de no ser res, ens deixa, en acabar, una ansia difícil d'esvanir i de verbalitzar. Potser ha insinuat alguna cosa de nosaltres. No es pot saber del cert. –Enric Sòria